

PÖYTÄKIRJA

Aika 2.3.2022 klo 15.05-16.57

Paikka Sokos Hotel Presidentti, Sylvi-kabinetti ja Teams-alusta

Läsnä

Jäsen

Varajäsen

x Jirka Hakala, pj
x Bella Forsgrén, vpj
x Hannu Kokki
Matias Mäkynen
x Katja Taimela
Sanna Antikainen
Juha Järä
x Mikko Wikstedt
Saara-Sofia Sirén
x Viljami Wiirilinna

Niina Malm
Roosa Pöyhönen
Tapio Bergholm
x Marika Sorja
Nuutti Hyttinen
Jessica Vahtera
x Maija Uusi-Oukari
Joonas Pulliainen

x Elina Havu
x Silla Kakkola
x Eva Biaudet

Ulla Parviainen
Jouni Sirén
Henrik Wikström

Pysyvät asiantuntijat

x Kimmo Runonen
x Terhi Heinilä
Katariina Ainasoja
Sakris Kupila

Pasi Salonen
Anniina Vainio
x Mira Karjalainen
x Sara Sundell

Kutsuttuina

Thomas Blomqvist
Anna Abrahamsson
x Tanja Auvinen

Annamari Asikainen

Neuvottelukunnan sihteeristö

x Hannele Varsa
x Nina Järviö
x Tarja Hedenstam

pääsihteeri
asiantuntija
hallinnollinen avustaja

1. Kokouksen avaus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 15.05. Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

2. Työjärjestyksen hyväksyminen

Hyväksyttiin työjärjestys.

3. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

Hyväksyttiin kokouksen 6/2021 pöytäkirja 8.12.2021 kokouksesta.

4. Vuoden 2022 määrärahatilanne

Merkittiin tiedoksi vuoden 2022 määrärahatilanne 21.2.2022.

5. Vuoden 2021 määrärahatilanne

Merkittiin tiedoksi vuoden 2021 määrärahatilanne 17.1.2022.

6. Tane 50 vuotta

Hyväksyttiin Tane 50 vuotta –suunnitelma. Päätettiin varata SuomiAreenaan osallistumiseen 14 800 euroa.

7. Eduskuntavaalit 2023**7.1. Puoluejohtajatentti**

Tane on päättänyt järjestää eduskuntavaalien alla puoluejohtajatentin yhdessä NYTKIS ry:n ja Miesjärjestöjen keskusliiton kanssa. Päätettiin ehdottaa NYTKIS ry:lle ja Miesjärjestöjen keskusliitolle yhteisen työryhmän perustamista tilaisuuden valmistelemiseksi. Valtuutettiin sihteeristö edistämään tilaisuuden järjestelyjä Tanen osalta ja toimimaan työryhmässä Tanen edustajina.

7.2. Hallitusohjelmatavoitteet

Valtuutettiin sihteeristö muokkaamaan keskustelun pohjalta hallitusohjelmatavoitteiden luonnos 2 (liite 1).

8. Miesjaoston painopisteet 2022

Hyväksyttiin miesjaoston painopisteet vuodelle 2022.

9. Lausuntopyyntö: Henkilötunnusjärjestelmän uudistamista koskevat säädös- ja muut ehdotukset

Hyväksyttiin Tanen lausunto henkilötunnusjärjestelmän uudistamista koskevista säädös- ja muista ehdotuksista. [Linkki lausuntoon](#)

10. Kuuleminen työelämä- ja tasa-arvovaliokunnassa, ihmisoikeusselonteko

Päätettiin, että työvaliokunta hyväksyy Tanen lausunnon ihmisoikeusselonteosta annettavaksi työelämä- ja tasa-arvovaliokunnalle.

11. Lausuntopyyntö hallituksen esitykseksi laiksi sukuolen vahvistamisesta sekä siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Päätettiin, että työvaliokunta hyväksyy lausunnon hallituksen esitykseksi laiksi sukupuolen vahvistamisesta sekä siihen liittyvien lakien muuttamisesta sähköpostitse.

12. Tasa-arvotiedoilla vaikuttavuutta

Päätettiin varata 20 000 euroa Tasa-arvotiedoilla vaikuttavuutta –hankkeen vuoden 2022 kustannuksiin.

13. Aluevaalit

Aluevaalien alla Tane tapasi Tane-puolueiden puoluesihteerit ja järjesti #TasaArvoVaalit-kampanjan, jonka aikana käsiteltiin sukupuolittuneita vaaliteemoja Tanen viestinnässä. Merkittiin tiedoksi.

14. Jäsenvaihdos, työvaliokunnan varsinainen jäsen

Merkittiin tiedoksi Viljami Wiirilinnan Tanen varsinainen jäsenyys. Päätettiin työvaliokunnan varsinaiseksi jäseneksi Viljami Wiirilinna.

15. Kannanotto Ukrainan tilanteesta

Hyväksyttiin Tanen kannanotto Ukrainan tilanteesta julkaistavaksi heti. [Linkki kannanottoon](#)

16. Muut asiat

Ei muita asioita.

17. Seuraavat kokoukset

Merkittiin tiedoksi kevään 2022 kokoukset:

työvaliokunta 2/2022	keskiviikko 30.3. klo 15-17, Teams
Tane 2/2022	maanantai 4.4. klo 10.30-12.00, Pikkuparlamentti Saarni ja Teams
Tane 3/2022	keskiviikko 27.4. klo 15-17, Pikkuparlamentti Tervaleppä ja Teams
työvaliokunta 3/2022	keskiviikko 1.6. klo 15-17, Teams
Tane 4/2022	keskiviikko 15.6. klo 15-17, Pikkuparlamentti Tervaleppä ja Teams

18. Ilmoitusasiat

18.1. Tanen edustajiksi Tilastokeskuksen tasa-arvotilastojen asiantuntijaryhmään kolmivuotiskaudelle 2022-2024 valittiin varsinaiseksi jäseneksi Hannu Kokki ja varajäseneksi Nina Järviö.

18.2. Työvaliokunta hyväksyi lausunnon Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Oikeushallinnon erityisviranomaisista ja siihen liittyviksi laeiksi. [Tanen lausunto](#)

- 18.3. Tanen edustajiksi YK:n naisten asemaa käsittelevän toimikunnan (66. CSW) Suomen valtuuskuntaan on esitetty seuraavia henkilöitä: Hannu Kokki, Hannele Varsa ja Nina Järviö. Osallistuminen tapahtuu etänä.
- 18.4. Tanen edustajiksi sisäministeriön Turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamisrahaston (AMIF) seurantakomiteaan kaudelle 2022-2031 esitettiin varsinaiseksi jäseneksi Terhi Heinilä ja varajäseneksi Nina Järviö.
- 18.5. Tane ja STM uusivat yhteistyönä neuvoloiden tasa-arvo-oppaan vastaamaan perhevapaa uudistuksen myötä tulevia muutoksia.
- 18.6. Nordic Fathers on Paternity Leave 31.3.2022. [Lisätiedot](#)
- 18.7. Save the date: Tane 50 vuotta -juhlatilaisuus 28.10.2022.
- 18.8. Save the date: pohjoismainen miestutkimuksen konferenssi 3.-4.11.2022.
- 18.9. Me olemme Tane: [130 vuotiaan Naisasialiitto Unionin tavoitteena on feministinen vallankumous | Tane](#)
- 18.10. Educa-messut siirtyvät koronatilanteen vuoksi vuodella eteenpäin.
- 18.11. Sosiaaliturvakomitea on määritellyt nykyisen sosiaaliturvajärjestelmän keskeisimmät ongelmakokonaisuudet ja julkaissut 18 kannanottoa sosiaaliturvan nykyjärjestelmän uudistamiseksi. [Tiedote](#).

19. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16.57.

Hyväksytty Tanen kokouksessa 3/2022 27.4.2022.

Puheenjohtaja

Jirka Hakala

Pääsihteeri

Hannele Varsa

Tasa-arvoasiain neuvottelukunnan hallitusohjelmataavoitteet 2023

Suomalaisen tasa-arvon edistyminen on pitkäjänteisen yhteistyön ja rohkeiden päätösten tulos. Tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen yhteiskunnan rakentaminen ja oikeuksien turvaaminen edellyttävät aktiivisia toimia myös jatkossa. Hallituksen tulee sitoutua sukupuolten tasa-arvon edistämiseen hallitusohjelmassa, talousarvioprosessissa ja kaikissa keskeisissä reformeissa.

Tämän varmistamiseksi hallitus:

1. laatii tasa-arvo-ohjelman
2. toteuttaa eduskunnan hyväksymän tasa-arvoselonteon linjauksia
3. huomioi politiikassaan risteävät erot ja moniperusteisen syrjinnän ehkäisemisen
4. kehittää ja tehostaa sukupuolivaikutusten arviointia
5. kehittää sukupuolitietoista budjetointia.

Tavoitteet

SOSIAALITURVAUUDISTUS

Tavoite: Sosiaaliturvauudistuksella edistetään sukupuolten tasa-arvoa.

Toimenpiteet:

- Sosiaaliturvauudistus toteutetaan ihmislähtöisesti. Sukupuolivaikutukset arvioidaan ja niiden tulokset huomioidaan uudistuksen kaikissa vaiheissa.
- Sosiaaliturvan yksilö- ja ruokakuntakohtaisuuden tarkastelussa arvioidaan vaihtoehtojen sukupuolittuneet vaikutukset.
- Perheiden sosiaaliturvaa ja asumistukea uudistettaessa vahvistetaan eroperheiden asemaa ja vuoroasumisen mahdollisuuksia. Etävanhemmalle säädetään oma vuoroasuvat lapset huomioiva asumistuki ilman, että lähivanhemman sosiaaliturvaa heikennetään.

KOULUTUS JA TYÖELÄMÄ

Tavoite: Kasvatuksessa, koulutuksessa ja työelämässä ennaltaehkäistään sukupuolen mukaista segregatiota. Työelämän murroksessa edistetään sukupuolten tasa-arvoa läpileikkaavasti. Sukupuolen- ja tasa-arvon tutkimuksen tulevaisuus turvataan.

Toimenpiteet:

Koulutus, tiede ja tutkimus

- Vakiinnutetaan sukupuolittietoinen opetus muun muassa sisällyttämällä varhaiskasvattajien ja opettajien peruskoulutukseen sekä täydennyskoulutukseen pakollisia sukupuolten tasa-arvoa käsitteleviä kursseja.
- Käynnistetään VN-TEAS-hanke selvittämään varhaiskasvatuksen ammattilaisten ja opettajien perus- ja täydennyskoulutusten tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussisältöjen riittävyyttä.

LUONNOS

- Huolehditaan varhaiskasvatuksen tasa-arvosuunnitteluelvoitteen toimeenpanosta muun muassa vahvistamalla henkilöstön tasa-arvo-osaamista lisäkoulutuksin.
- Seurataan oppivelvollisuuden pidentämisen sukupuolittuneita vaikutuksia.
- Kavennetaan sukupuolten välisiä oppimiseroja.
- Kehitetään kouluissa annettavaa seksuaalikasvatusta vahvistamalla opetusta seksuaalisesta itsemäärämisoikeudesta ja suostumuksesta muun muassa päivittämällä Opetushallituksen oppimateriaaleja ja kouluttamalla opettajia uuden seksuaalirikoslainsäädännön keskeisistä sisällöistä.
- Nivotaan tiedepolitiikka osaksi tasa-arvon edistämistä ja lisätään tasa-arvoasiantuntijoiden kuulemista valmistelutyössä.

Segregationin purku ja työn murros

- Kannustetaan poikia ja miehiä kouluttautumaan naisenemmistöisille aloille. Kannustetaan tyttöjä ja naisia kouluttautumaan miesenemmistöisille aloille.
- Puretaan ammattisanaston sukupuolittuneisuutta. Muutetaan virkanimikkeet sukupuolineutraaleiksi.
- Luodaan pysyvä alueellinen rakenne segregationin purkamiseksi koulutuksessa ja työelämässä.
- Teetetään selvitys alustatyön sukupuolittuneista vaikutuksista Suomessa huomioiden risteävät erot.

PALKKATASA-ARVO

Tavoite: Samasta ja samanarvoisesta työstä maksetaan samaa palkkaa sukupuolesta riippumatta.

Toimenpiteet

- Jatketaan työtä palkka-avoimuuden edistämiseksi, huomioiden vireillä oleva EU:n komission ehdotus palkka-avoimuusdirektiiviksi¹.

---

¹ Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi miesten ja naisten samapalkkaisuuden periaatteen soveltamisen lujittamisesta palkkauksen läpinäkyvyyden ja täytäntöönpanomekanismien avulla, COM (2021)93 final.

LUONNOS

- Jatketaan kolmikantaista suunnitelmallista ja tavoitteellista yhteistyötä samapalkkaisuuden edistämiseksi, toimintaympäristön muutos huomioiden.
- Tuetaan naisten urakehitystä ja varmistetaan työn vaativuuden arvioinnin syrjimättömyys samanarvoisissa työtehtävissä.

PERHEET JA VANHEMMUUDEN TASA-ARVOINEN JAKAUTUMINEN

Tavoite: Tasa-arvon toteutumista perheiden sisällä ja eri perhemuotojen välillä vahvistetaan. Isien käyttämiä perhevapaita lisätään. Kaikissa perheitä koskevissa toimissa huomioidaan perheiden monimuotoisuus.

Toimenpiteet:

- Seurataan perhevapaaudistuksen vaikutuksia isien vapaiden käyttöön ja äitien työmarkkina-asemaan.
- Varmistetaan lapsen edun toteutuminen ja turvataan eroperheiden tukipalvelujen valtakunnallinen saatavuus tasa-arvoisen ja yhdenvertaisen vanhemmuuden edistämiseksi.
- Turvataan omaishoitajien palvelut ja selvitetään omaishoitajien oikeutta palkalliseen omaishoitovapaaseen.

SUKUPUOLISTUNUT VÄKIVALTA

Tavoite: Edistetään väkivallan vastaista työtä suunnitelmallisesti luomalla pysyviä rakenteita esimerkiksi sukupuolittuneen väkivallan ja ihmiskaupan uhrien tukemiseksi. Lisätään väkivallan tekijöiden tukipalveluja ja tehostetaan digitaalisen väkivallan vastaista työtä.

Toimenpiteet:

- Varataan budjettikehyksessä resurssit väkivallan tekijöiden ja uhrien palveluihin, ml. turvakodit, avopalvelut ja seksuaalirikosten uhrien tukikeskukset.
- Luovutaan lähisuhdeväkivallan sovittelusta.
- Jatketaan ja tehostetaan ihmiskaupan vastaista työtä muun muassa vakiinnuttamalla poliisin valtakunnallisen ihmiskauppatutkintaryhmän

LUONNOS

erillisrahoitus ja varaamalla budjettikehyksessä korvamerkittyä rahoitusta ihmiskaupan uhrien turvalliseen ja tuettuun majoitukseen.

- Laaditaan poikkihallinnollinen ihmiskaupan vastainen toimintaohjelma, naisiin kohdistuvan väkivallan vastainen torjuntaohjelma sekä sateenkaaripoliittinen toimintaohjelma.
- Tarjotaan hyvinvointialueille mahdollisuus erillisrahoituksen turvin kehittää uusia pysyviä toimia, joiden avulla edistetään erityisen haavoittuvassa asemassa olevien ryhmien, kuten ihmiskaupan ja lähisuhdeväkivallan uhrien, pääsyä tarvitsemiensa palvelujen piiriin.
- Toimeenpannaan seksuaalirikoslainsäädännön kokonaisuudistus kouluttamalla poliisit, syyttäjät, tuomarit ja muut lakia toimeenpaneavat tahot uuden lain sisällöstä.
- Ehkäistään digitaalista väkivaltaa, vihapuhetta ja maalittamista muun muassa varmistamalla matalan kynnyksen tukipalveluiden jatkuminen ja lisäämällä poliisin ja syyttäjän ymmärrystä sukupuolistuneen väkivallan digitaalisesta ulottuvuudesta.

LAINSÄÄDÄNNÖN MUUTOSTARPEITA

- Tehdään kattava poikkihallinnollinen selvitys tasa-arvolain toimivuudesta koskien tasa-arvon edistämistä, syrjintäkieltoja sekä oikeussuojan valvontaa.
- Lisätään sukupuolivaikutukset osaksi perusturvan riittävyyden arviointia (laki kansaneläkeindeksistä 4 a §).
- Sisällytetään Istanbulin sopimuksen 46 artiklan mukaiset rangaistuksen koventamisperusteet rikoslakiin.
- Rajataan naisiin kohdistuva väkivalta ja lähisuhdeväkivalta lainsäädännöllä rikosasioiden sovittelun ulkopuolelle.
- Lasketaan kuukautis- ja inkontinenssisuojien arvonlisäveroa.
- Lisätään maininta ihmiskaupan uhreista sosiaalihoitolain § 11.
- Varmistetaan lasten oikeuksien toteutuminen translaissa.
- Kielletään intersukupuolisten lasten kiireetön, lääketieteellisesti ei-välttämätön sukupuolta muokkaava hoito.

LUONNOS

- Säädetään erillislaki, joka parantaa ihmiskaupan uhrien asemaa palveluiden saajina.
- Kielletään seksin osto pohjoismaisen mallin mukaisesti.
- Uudistetaan Suomen aborttilainsäädäntö, jotta raskauden keskeyttäminen kahteentoista raskausviikkoon saakka on raskaana olevan henkilön päätettävissä. Luovutaan kahden lääkärinlausunnon vaatimuksesta.
- Määritellään työterveyshuoltolaissa täsmällisemmin ennaltaehkäisevä toiminta ja työkykyä ylläpitävä toiminta siten, että henkisen hyvinvoinnin ja mielenterveyden tukeminen varmistetaan lakisääteisenä työterveyspalveluna.

TASA-ARVOPOLITIIKAN TULEVAISUUS

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuustyötä edistetään pitkäjänteisesti ja sen riittävästä resurssoinnista huolehditaan. Tasa-arvon edistymistä seurataan. Tasa-arvopolitiikassa huomioidaan muuttuvat toimintaedellytykset ja sukupuolinäkökulma pidetään aktiivisesti esillä tasa-arvon varmistamiseksi.

- Varaudutaan koronakriisin pitkäaikaisvaikutuksiin sekä tuleviin pandemioihin. Huomioidaan sukupuolinäkökulma koronakriisin jälkeisessä jälleenrakennuksessa.
- Turvataan taloudellisten, sosiaalisten ja sivistyksellisten oikeuksien toteutuminen.
- Edellytetään kestävästä kehityksestä ja ilmastopolitiikasta päättävien moninaisuutta ja huomioidaan ilmastomuutoksen sukupuolittuneet vaikutukset.
- Reagoidaan aktiivisilla toimenpiteillä ja lainsäädännön kehittämällä digitalisaation tuottamiin ja ylläpitämiin sukupuolittuneisiin eriarvoisuuksiin huomioiden esimerkiksi Suomen erityisen segregoituneet työmarkkinat.
- Ehkäistään teknologian ylläpitämää ja tuottamaa syrjintää varmistamalla tekoälyn, algoritmien ja robotisaation suunnittelijoiden ja kehittäjien moninaisuus.
- Kehitetään Suomen maanpuolustusta lisäämällä sukupuolten tasa-arvon toteutumista ja puututaan seksuaaliseen häirintään puolustusvoimissa.
- Vahvistetaan puolue- ja valtiorajat ylittävää yhteistyötä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi ja sukupuoli- ja seksuaalioikeuksia vastustavan liikehdinnän voimistumisen estämiseksi.
- Edistetään sukupuolivähemmistöihin liittyviä tasa-arvokysymyksiä esimerkiksi selvittämällä itsemääräämisoikeutta kunnioittavia toteuttamisvaihtoehtoja muunsukupuolisten juridisen sukupuolen vahvistamisen mahdollistamiseksi.
- Varmistetaan tasa-arvojärjestöjen ja -viranomaisten rahoitus budjettikehyksessä ja lisätään keskeisten viranomaisten, kuten tasa-arvovaltuutetun, pysyviä määrärahoja huomioiden lisääntyneet tehtävät.
- Seurataan säännöllisesti tasa-arvon edistymistä hyödyntämällä muun muassa indikaattoreita.